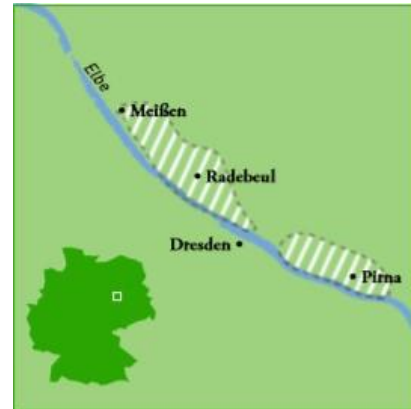

SACHSEN

Med sina 497 ha vinodling tillhör Sachsen de mindre av Tysklands 13 vinregioner, endast Mittelrhein och Hessische Bergstrasse är mindre. Sachsen är också Tysklands östligaste vinregion. Elbe kommer rinnande från bergen mellan Tyskland och Tjeckien. Vid orten Pirna blir floddalen bredare och här skapas ett mer gynnsamt klimat för vinodling som trotsar den nordliga breddgraden. Vinodlingarna följer

Elbe i 55 km, genom Dresden och Meissen för att slutligen nå byarna Disbar och Seusslitz och vi noterar breddgraden 51,27NB. Rent teoretiskt ligger området därmed utanför de geografiska gränserna för vinodling men genom att utnyttja de soligaste sluttningarna längs Elbe har man lyckats trotsa detta faktum.

De druvor som ofta lyfts fram för att visa Sachsens profil och styrkor är gröna druvor. Müller-Thurgau med en för druvan unik, elegant syra. En kallodlad Traminer med smak och friskhet som konkurrerar med Italiens Trentino-Alto Adige. En Weissburgunder (Pinot Blanc) med fin frukt och syra. En Goldriesling som är helt unik för Sachsen samt en Riesling som dock inte har den extrema syra man förväntar sig av breddgraden utan snarare en fin fruktighet och mineralitet.

Klimat och jordmån

Här råder kontinentalklimat med kalla vintrar och varma somrar. Vintertemperaturer under -10 grader är relativt vanliga och -30 grader har noterats. Vinterkylan som kan skada stockarna men framför allt vårfrosten är ett hot för vinbonden. Med 1600 - 1800 soltimmar, en nederbörd på 600 - 800 mm per år och en medeltemperatur på 9,2 grader i den "gryta" Elbe skapat, finns trots allt bra klimatmässiga förutsättningar

för vinodling. Ett extra plus är temperaturväxlingarna mellan natt och dag som ger ytterligare hjälp för att skapa kvalitetsviner. Jordmånen är varierande och skiljer även inom ett och samma vinfält. Vittrad granit och porfyr, sandsten, lera och lössjord är vad som erbjuds druvorna. Jordmånen i Sachsen påminner om den i Pfalz och Nahe. Sammantaget är förutsättningarna så goda att vin har odlats här i mer än 850 år.

Sachsen är känt för sina branta, terrasserade vinfält, så kallade "Steillagen".

Terrassering har använts sedan 1700-talet och punktvis ser vinfälten ut som mosaiker av odlingsplättar i vad som närmast känns som ett virrvarr.

Terrasserna gör inte bara skötseln av vinet enklare, utan hjälper också till med vattenhållning, exponering mot sol samt att binda jorden och motverka erosion. Terrasserna är också så små att de inte hindrar kalluften vid vårfrost från att sjunka ned mot dalbotten och därigenom mildra effekten för druvorna som växer högre upp.

Druvor

Mångfald är det ord som bäst beskriver Sachsens druvor. Trots den lilla arealen finns det utrymme för många olika sorter. Totalt odlas ett 60-tal olika och när det kommer till vin utökas utbudet med ett antal cuvéeer, unika för var producent.

Att de gröna druvorna dominerar är föga överraskande med tanke på det nordliga läget. Cirka 81 % av odlingarna upptas av gröna druvor, 19 % av blå.

Druva	%	ha
Gröna		
Müller-Thurgau	15,4	77
Riesling	14,3	71
Weißburgunder	11,6	58
Grauburgunder/Ruländer	9,1	45
Kerner	5,5	27
Traminer	5,4	27
Goldriesling	5,2	26
Scheurebe	4,3	21
Blå		
Spätburgunder	8,1	40
Dornfelder	4,5	22
Övriga		
51 sorter	16,6	83

Det är de gröna druvor som ofta lyfts fram för att visa Sachsens profil och styrkor. Müller-Thurgau med en för druvan unik, elegant syra. En kallodlad Traminer med smak och friskhet som konkurrerar med Italiens Trentino-Alto Adige. En Weissburgunder (Pinot Blanc) med fin frukt och syra. En Goldriesling som är helt unik för Sachsen samt en Riesling som dock inte har den extrema

syra man förväntar sig av breddgraden utan snarare en fin fruktighet och mineralitet.

Bland de blå druvorna dominerar Spätburgundern (Pinot Noir) dock utan att odlas på mer än ca 40 ha. Dornfelder kommer på andra plats. Även Frühburgunder, som är en mutation av Pinot Noir är ett viktigt inslag i produktionen av röda viner.

Bland de 51 övriga sorter som också odlas i regionen finns ett antal av de moderna druvorna som Bacchus, Solaris, Sauvignier Gris, Regent m.fl. Samtidigt arbetar man med druvor som kan ses som exotiska för breddgraden som Cabernet Franc, Nebbiolo, Syrah och Chardonnay. Närheten till Österrike tar sig uttryck i druvor som Zweigelt och Blaufränkisch samt klassiska tyska druvor som Silvaner och Elbling. Alla dessa odlas dock i små för att inte säga mycket små mängder.

Vinfält

I Sachsen finns 2 områden (Bereiche), Bereich Meissen och Bereich Dresden. Ett ytterligare område som geografiskt ligger utanför Sachsen men administrativt ändå till ordnas regionen finns också; Bereich Elstertal. (För att komplicera ytterligare finns några vinfält som inte tillhör något vinområde).

Underordnat Bereichen finns fyra vinområden (Grosslagen) och ytterligare underordnat ligger de olika vinfälten (Einzellagen).

VDP, Verband Deutscher Prädikats- und Qualitätsweingüter, ser Schloss Proschwitz och Königlicher Weinberg som VDP Grosse Lagen i sitt nya kvalitetssystem. Ser man till Vinum, Gault Millau och annan vinlitteratur lyfter man gärna fram Goldener Wagen, Steinrücken, Heinrichsburg och Kapitelberg. Dock är varje vinfält av sådan storlek att kvalitén kommer att variera inom ett och samma vinfält. I de flesta fallen är det också så att vinfälten delas mellan många odlare. Kvalitén på det vin som produceras bestäms av både vinbondens kvalité i sitt arbete såväl som kvalitén för den delen av fältet, parcellen, han har tillgång till.

Struktur Sachsen

Bereich	Grosslage		Einzellage/Vinfält
Meissen	Utan Grosslage	1	Sandberge
		2	Klosterberg
	Schloss Weinberg 136	3	Heinrichsburg
		4	Gellertberg
	Spaargebirge 127	5	Katzensprung
		6	Schloss Proschwitz
		7	Rosengründchen
		8	Kapitelberg
Dresden	Lössnitz 97	9	Johannesberg
		10	Steinrücken
		11	Goldener Wagen
	Elbhänge 39	12	Bauernberge
		13	Jochhöhschlössen
		14	Königlicher Weinberg
Elsertal (Utanför Sachsen)	Ca 100 km norr meissen. Vid floden Elser	15	Katzenzehe
		16	Gorrenberg
		17	Langer Berg

Odlare

De professionella odlarna i Sachsen är inte många. Jag har identifierat 28 stycken, se bilaga 2, som finns med i vinvärderingar i Vinum och Gault-Millau alternativt är medlemmar i Weinbauverband Sachsen. Dessa 28 täcker ca 420 ha av odlingarna.

Tre producenter är av storlek att kunna hantera export och ge marknadsservice utanför region och Tyskland. Det ska dock konstateras att merparten av allt vin produceras också konsumeras i regionen. Sachsen är inte på något sätt representerade på Systembolaget

Schloss Wackerbarth

Som Sächsisches Staatsweingut GmbH ett känt namn. En stor producent, 104 ha, som jobbar med många druvor och många produkter. Totalt produceras ett 30-tal olika viner varav 8 med angivet vinfält och 6 med kvalitetsnivå Predikatsvin.

Schloss Proschwitz

Sachsens största privata vinodlare med sina dryga 90 ha. Monopollägen är Schloss Proschwitz och Kloster Heilig Kreuz. Ägaren är Prinz zur Lippe.

Winzergenossenschaft Meissen

Ett kollektiv med ca 135 ha från sina medlemmar. Levererar en mångfald av viner.

Karaktären för Sachsen sätts dock av den grupp små, medelstora, producenter som säljer sina viner på sin egen gård, ofta kombinerat med någon typ av matställe. Det är det personliga mötet med dessa som ger minnet av Sachsen. Vinerna är högklassigt hantverk. Ett antal representanter för denna typ av vinbönder är;

Karl Friedrich Aust

Rankad 5:a av Vinum talar vi här om en av de mer framträdande vinodlarna i Sachsen. Lägena i Radebeul räknas till de bättre och Aust har hela sin odling där. Han producerar ett tiotal viner. De flesta på nivå Qualitätswein men några på Predikatsnivå.

Weingut Drei Herren

Den vinbonde som ledde mitt intresse till Sachsen. Med drygt 5 ha produceras 12 - 15 viner samt en uppsättning likörer. Detta görs för att i huvudsak sälja vinerna över disk på sitt eget "upplevelsecentrum" som är en mix av staty/konstverkspark, vingård/vinfält, bra restaurang samt ett ställe dit man lockar artister och även vinmakare från andra delar av Tyskland. Allt för att få sälja sitt vin i rätt miljö.

Drei Herren odlar en mångfald av vindruvor och gör en mångfald av vin. Dock dominerar de vita med 90% av arealen och av de vita så dominerar Riesling med ca 40 %. Man är ensam i Sachsen om att odla cabernet franc

Klaus Zimmerling

Klaus Zimmerling är rankad tvåa i Sachsen (Vinum) och arbetar med 4 ha. Riesling dominerar men mycket uppmärksamhet får också traminer och weissburgunder. Klaus är också ensam om att odla gewürztraminer i Sachsen. Ses som en av de bästa i världen (Oz Clarke) Han gör också en sekt av mycket hög kvalitet.

Klaus är en profil i Sachsens vinvärld.

- VDP Medlem
- Högt rankad av alla "organ"
- En världsberömd hustru som arbetar med skulpturer/fontäner

Winzer Lutz Müller

Lutz Müller är bra exempel på en mindre, självständig Winzer. Han är uppvuxen i en fruktodlande familj i trakten av Radebeul. Skolad som vinodlare/vinmakare

under DDR-tiden vid Schloss Wackerbarth. Sin praktik gjorde han på flera olika "Genossenschafts" som numera är nedlagda. Efter återföreningen har han praktiserat i Franken hos Fürstlich Castell'sches Domänenamt, VDP medlem, samt i Baden och USA under kortare tid. Han odlar ca 3,5 ha i Elbhang och Pillnitz. Vita viner dominerar med ca 95%. De sista procenten blir både rött och rosé. De blå druvorna är späburgunder och domina (späburgunder x portugiser). Vinerna görs i klassisk tysk stil.

Min "kompletta" lista på producenter inklusive kontaktyta följer nedan. Allt för att underlätta besöksplanering

Weingut	Areal	
Sächsisches Staatsweingut GmbH Schloss Wackerbarth	92	www.schloss-wackerbarth.de
Weingut Schloss Proschwitz Prinz zur Lippe Gut Pesterwitz	98,6 8,4	www.schloss-proschwitz.de www.gut-pesterwitz.de
Weingut Hoflößnitz GmbH	10,5	www.hofloessnitz.de
Weingut Karl Friedrich Aust	6,3	www.weingut-aust.de
Winzer Kastler Friedland	2	www.kastlerfriedland.de
Weinbau Frédéric Fourré	2	www.weinbau-fourre.de
Weingut Haus Steinbach	1	www.haus-steinbach.de
Winzerhof Rößler	1,1	www.winzerhof-roessler.de
Weinhof & Pension Günther	0,4	www.pension-guenther.de
Weingut Steffen Schabehorn	4,5	www.weingut-steffen-schabehorn.de
Weingut Lars Wellhöfer	0,85	www.weingut-wellhoefer.de
Weinbau Wolfgang Winn	0,5	www.winzer-winn.de
Weinbau Fehrmann	3,5	www.weinbau-fehrmann.de
Weinbau Steffen Loose	5	www.loose-wein.de
Weingut „Drei Herren“ GbR	5,7	www.weingutdreiherren.de
Weinbau Kretschko	1,2	www.kretschko-weine.de
Weingut Hanke	15	www.weingut-hanke.de
Alexandre Dupont de Ligonnes	0,8	www.deligonnes.com
Stefan Bönch	0,7	www.stefan-boensch.de
Winzer Lutz Müller	3,5	www.winzerlutzmueller.de
Weingut Vincent Richter	8,2	www.vincenz-richter.de

Rothes Gut	15	www.rothesgut.de
Weingut Schuh	4,5	www.weingut-schuh.de
Winzer Martin Schwarz	2,5	http://www.schwarz-wein.de/
Weingut Klaus Zimmerling	5	http://www.weingut-zimmerling.de/de/
Winzergenossenschaft Meissen	135	www.winzer-meissen.de
	422	